

VÆRD AT VIDE FOR BIOANALYTIKERE

OM MØDET MED
BIOANALYTIKERSTUDERENDE

VÆRD AT VIDE om denne pjece

Tanken bag denne pjece er at inspirere jer som ansatte på laboratoriet til at give det bedste indtryk af jeres arbejdsplads, når I modtager studerende i den kliniske del af deres uddannelse.

Indholdet er ment som en række gode råd om, hvordan både I på laboratoriet og de studerende får størst udbytte af opholdet.

Vi vil opfordre jer til også at læse pjecen til de studerende – den starter på bagsiden af denne pjece.

God læselyst

Hilsner fra

Studerendes Udvalg i Danske Bioanalytikere

Indholdsfortegnelse:

Værd af vide:	side
om denne pjece	2
om at modtage studerende på en arbejdsplads	3
for bioanalytikere	4
om uvaner	6
om gensidig læring	7
om etiske spilleregler.	8
for tillidsrepræsentanten	10
for arbejdsmiljørepræsentanten	11
for den kliniske underviser	12
om mødet med jeres fremtidige kolleger	13

Redaktion: Danske Bioanalytikere, **Illustrationer:** Per Nuppenau, **Grafisk opsætning:** Michael S. Müller, **Tryk:** AtlasGrafisk ApS, **Udgivet:** Danske Bioanalytikere, Skindergade 45-47, 1., 1159 København K., www.dbio.dk, juni 2019, 3. udgave.
Copyright © 2019

VÆRD AT VIDE om at modtage studerende på en arbejdsplads

Det kan være sundt at minde sig selv om, at de studerende typisk er meget unge mennesker.

Når de studerende første gang træder ind på laboratoriet, kan det være deres første erfaring med et ”rigtigt” arbejde. En del af oplæringen kan derfor være at fortælle de studerende om, hvordan man agerer på jeres arbejdsplads.

De studerende er fra deres opvækst og dagligdag vant til at kommunikere meget, og de bruger i stort omfang mobil og PC m.v. De studerende er således vant til at håndtere denne brede kommunikation og det, der for andre kan virke fraværende eller distraherende, er for mange studerende en naturlig del af at *multitask*. Det vil være oplagt at tage en dialog med de studerende om det. En nedskreven retningslinje på dette område vil måske ligeledes være oplagt – så de studerende er indstillet på, hvordan de skal forholde sig hos jer.

Og så kan I selvfølgelig på laboratoriet få glæde af den tekniske viden, som mange af de studerende naturligt har fra deres erfaringer med brug af teknologien.

VÆRD AT VIDE for bioanalytikere

Det er sjovt og lærerigt – og måske lidt hårdt – at have en studerende med i sit arbejde. For den studerende er det imidlertid afgørende at få et godt udbytte og lære noget af sit ophold på jeres laboratorium.

De studerende vil være på forskelligt niveau afhængigt af, hvor langt de er i uddannelsen, og de kan have mange spørgsmål til deres oplevelser på laboratoriet.

Det er helt OK ikke at kunne svare på alle spørgsmål på stående fod. Man kan fx sige, man vil undersøge det eller henvise til en kollega eller bog.

Det kan også være kedeligt for den studerende, hvis man meget af tiden kun kigger på. I kan derfor overveje at aktivere de studerende ved at lade dem hjælpe eller deltage i jeres opgaver, som for eksempel at betjene centrifuger eller afproppe prøver.

Selv om det oftest er nemmest at gøre tingene selv, vil de studerende rigtig gerne deltage – også i de små opgaver.

Det kan også være relevant at tænke på, at de studerende har forskellige læringsstile – nogle lærer bedst ved at se en tegning, andre ved at læse og atter andre ved at prøve at gøre tingene selv. Det må vurderes fra studerende til studerende.

VÆRD AT VIDE for bioanalytikere

De studerende vil have meget fokus på egen læring. Tænk på, at de studerende i den forbindelse vil have meget kontakt med jer under opholdet. Mødet med jer kan derfor være udslagsgivende for, hvordan de studerende omtaler laboratoriet som praktiksted og arbejdsplads over for andre studerende på skolen.

VÆRD AT VIDE om uvaner

Som ny medarbejder på en arbejdsplads vil de fleste forsøge at aflæse og lære af stedets uskrevne regler for ikke at falde udenfor. Bioanalytikerstuderende på jeres arbejdsplads vil gøre det samme for at tilpasse sig jeres normer, vaner og rutiner.

På skolen lærer de studerende blandt andet om sikkerhed og påklædning. Det kan virke modsætningsfyldt for de studerende, når de på arbejdspladsen oplever, at ikke alle regler overholdes. For eksempel lærer de studerende, at de ikke må have neglelak eller fingerringe på, men ser i praksis, at disse regler nogle steder ikke overholdes. Hvad skal de studerende gøre? Følge de skrevne regler, de har lært, eller de uskrevne regler på arbejdspladsen?

VÆRD AT VIDE om gensidig læring

De studerende har stadig meget at lære, når de kommer til jeres afdeling – og det er i den sammenhæng væsentligt at huske på, at afdelingen også kan lære en del af de studerende.

Forsøg derfor at betragte de studerende som en mulighed for at få tilført afdelingen nye ideer og perspektiver på tingene.

Lyt til deres betragtninger, refleksioner og undrende spørgsmål.

Måske har de en god ide til en ændring i laboratoriet eller et forslag til ny arbejdsgang eller noget helt tredje?

De studerende kommer på laboratoriet med en lyst til at lære, med en nysgerrighed omkring tingene, og måske med en undren over lige netop jeres måde at gøre tingene på.

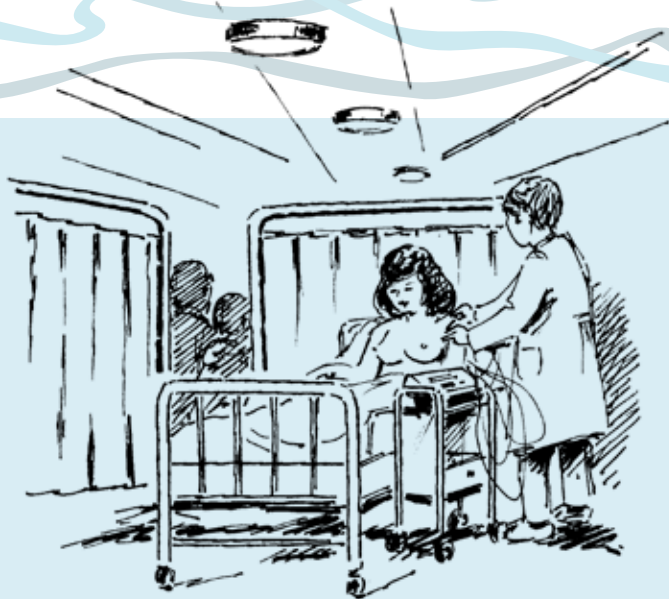
VÆRD AT VIDE om etiske spilleregler

Det kan være rigtig svært for en studerende, der måske for første gang er på et hospital, at vurdere og handle i etiske dilemmaer.

Den studerende kan have brug for at tale om – og måske blive forberedt på – nogle af nedenstående situationer og spørgsmål.

- hvem siger man "De" til?
- tager man blodprøver på toilettet?
- tager man EKG på gangen?
- grædende patienter eller pårørende
- racistiske eller diskriminerende patienter
- døende, men behandlingskrævende patienter
- patienter afgået ved døden
- hvad gør man ved traumer?
- møde patienter efter arbejdstid
- hvornår har man tavshedspligt?

VÆRD AT VIDE for tillidsrepræsentanten

Præsenter dig selv og din rolle – det er ikke sikkert, de studerende har mødt en TR før eller ved, hvad du laver og står for. De studerende får som regel en introduktion fra Danske Bioanalytikere på skolen. Herudover er det din opgave som TR at fortælle om Danske Bioanalytikere og give hjælp og rådgivning.

Det er én af dine fornemmeste opgaver at fortælle de studerende om, at det er en rigtig god ide at melde sig ind – også selv om de kun er på laboratoriet i relativ kort tid ad gangen. Hvis en studerende spørger om noget TR-relateret, er det en god ide at hjælpe, så den studerende kan se, hvad Danske Bioanalytikere kan tilbyde.

Her er nogle af medlemsfordelene for studerende:

- adgang til Logbuy med over 3000 rabataftaler
- 12 % rabat på alle bøger og fri fragt hos Saxo.com
- Studerendes Weekend for de studerende
- erhvervsansvarsforsikring for studerende i praktik
- medlemsblad
- søge legat til studieophold i udlandet
- Studerendes Udvalg i Danske Bioanalytikere
- tale med TR om problemer på laboratoriet, som man ikke kan tale med andre om
- stemmeret ved vigtige beslutninger i dbio.

Læs mere på www.dbio.dk/medlemsfordele

VÆRD AT VIDE for arbejdsmiljørepræsentanten

Præsenter dig selv og din rolle – det er ikke sikkert, de studerende har mødt en AMiR før eller ved, hvad du laver.

Du skal være opmærksom på risikofaktorerne, når der kommer nye og uerfarne til laboratoriet. Det er svært at afkode faremomenterne, når man har lille eller ingen erfaring fra et laboratorium.

Kultur – gør opmærksom på hvad den betyder for hverdagen på jeres arbejdsplads

Derfor er det vigtigt, at du taler med de studerende om for eksempel:

- ✓ brug af handsker og personlige værnemidler
- ✓ affaldssortering og smitsomt prøvemateriale
- ✓ ergonomi
- ✓ stress
- ✓ mobning
- ✓ håndtering af kemikalier
- ✓ brand- og flugtveje

Kort sagt

Fortæl de studerende, hvordan de skal passe på sig selv og andre på laboratoriet – også selv om de kun er der på et kortere ophold.

VÆRD AT VIDE for den kliniske underviser

Du er den studerendes rollemodel på laboratoriet.

Dit engagement og din viden om faget kommer i spil dagligt, og derfor spiller du en stor rolle for, hvordan hver enkelt studerende oplever laboratoriet som arbejdsplads.

På den måde er du i høj grad laboratoriets ansigt udadtil.

De studerende forventer blandt andet at kunne tale med dig om:

- ✓ faglige problemstillinger
- ✓ forventninger (forventningssamtale)
- ✓ skrevne og uskrevne regler
- ✓ etiske dilemmaer
- ✓ psykisk arbejdsmiljø (stress, mobning mm.)
- ✓ ubehagelige patienter (truende, racistisk osv.)
- ✓ alle mulige andre spørgsmål om såvel fag som laboratoriet

I øvrigt kan det være en god ide på forhånd at fortælle dine kolleger, hvem de kommende studerende er, hvor langt de er i studiet, og hvem der skal følges med den studerende på laboratoriet.

VÆRD AT VIDE om mødet med jeres fremtidige kolleger

For at de studerende skal få et rigtig godt indtryk af jeres arbejdsplads – og for at de trives, mens de er hos jer – er det vigtigt, at I også tænker på de sociale relationer med de studerende.

Det er også vigtigt, selv om opholdene på laboratorierne ofte kun er af kortere varighed eller i forbindelse med et projekt.

Vær åbne over for de studerende i personalegruppen og tag dem for eksempel med til frokost og kaffepause.

Spørg til deres erfaringer og interesser, så de studerende kommer til at føle sig velkomne på laboratoriet.

Følelsen af at føle sig velkommen, især ved længere praktikophold er det vigtigt for de studerende.

HUSK AT.....

**Den studerende kan være
din fremtidige kollega**